

1669.

1. Engelbrecht, Arnold Heinrich: De jure paraphernorum.
2. Limbach, Johann Christophorus: De foris, tuis.
3. Perner, Christianus: De servitute
4. Siricium, Johannes: Quatenus furiosi, imbeciles, ebrii ex contractibus et secretis obligentur?

1670.

1. Beckstett, Johann Nicolaus: De operatione ultimarum voluntatum.
2. Hufschornius, Hermann Petrus: De numeris.
3. Fuchs, Johann Jacobus: Analyse legis ult. C. de jure dict. omn. jud. et de foro competenti
4. Uffelmann, Bernhardus: De gratis expectativis.

1671.

1. Coby, Johann Heppich: De titulis honorificis

1671.

2. Krebs, Philipp Heprich: De liquo et lapide
3. Mollenbecius, Anton Henricus: De simulatione
4. Schelhas, Georgius Ludovicus: De quinquennialibus

1672.

1. Becker, Johann Bernhardus: De teste uno.
- 2-3 Doerckes, Jacobus: De nobilissima clausula Codicillaris tacitae specie, quae habetur in l. 77 § 23 de legat.
2 Inempt.
4. Zuencker, Johann Philippus: De interversa possessione
5. Melchior, Joh. Michael: Fus communionis
6. Mollenbecius Antonius Henricus: De beneficiis
fidejussorum.
7. Schroeter, Wilhelm Christianus: De imitatione et
reformatione religionis

Ma
gat
110
/

UNIVERSITÄT
HARBER
NORUM
UNIVERSITÄT
LUDOVICIANA
LICENTIA
HANNOVER
ACADEMICI
HENRICH
HANNOVER

[Faint, illegible handwriting in a cursive script, likely a historical document or manuscript.]

16
DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS

DE

FORENSIBUS,

Quam

Divino Numine Clementissime Presidente

EX INDULTU

Illustris Jctorum Ordinis

GRATIOSO

IN

CELEBERRIMA CATTORVM GISSENA

PRO

LICENTIA

Summos in utroque Jure Doctoratus Honores

& privilegia ritè capessendi,

PUBLICO DN. DN. PROFESSORUM EXAMINI

submittit

JOHANNES CHRISTOPHORUS Limbach/

GOTHANUS,

Horis locog, consuetis ad diem

Februar:

Anno Christianæ Salutis

1719

G I S S E,

Typis JOSEPHI DIETERICI HAMPELII, Academiæ Typog. Ordin.

*Illustribus, Generosissimis, Reverendissimo,
& maximè Strenuis,*

DN. OTTONI HENRICO von der *THANN*/re.re.
Illustris Equitum Nobiliumque Imperii immediatorum in Franco-
nia, locis Rhön & VVerra Ordinis, Directori, Judiciique eorun-
dem primi Præsidi Eminentissimo.

DN. PHILIPPO FRIDERICO de SCHLITZ,
dicto de Görtz, &c. Equiti, Ecclesiæ Cathedralis Halberstad. Cano-
nico & Vicedomino, laudati Judicii Nobilium Immediat. Asses-
ori Magnif.

Dominis ac Mecanatibus meis gratiosis.

E Y Z I A N!

Miramini Domini Illustres, fortassis audaciam in inscriptione vestror. venerand.
Nominum huic disputationi assumptam. Sed spero illam, Vestra Illu-
stris. Generositatis Comitatem ex inspecta observantiâ, quâ VOBIS obligatus
vivo, excusaturam facile; eò magis quod hac ipsâ non mendicandi jam unquam stude-
um, quam potius obsequiosissimi mei ex beneficio in me collato animi sistitur signum.
Suscipite, itaque, Domini Illustres, presens scriptum, obsequiosè precor; & nunc porro
sub Vestro gratioso indultu muneris mihi delati officia placidè exequi finite. Vos verò
divina Clementia per longævam aetatem sustentet incolumes & beatos, quo Generos. Equi-
tum Franc. Ordo vestra sub directione & Consiliis vigeat, increseat & floreat in seram
posteritatem. Dab. Gissa ex Mus. d. 18. Febr: 1669.

VESTRÆ ILLUSTRIS GENEROS:

Observantissimus

JOHANNES CHRISTOPHORUS Limbach.

entium jure primævo com-
munem paremque fuisse conditio-
nem constat omnium, justi injustiq;
rationem æqualem; nisi dicere aveas
statim in primordio ob patriam po-
testatem, & huic subditam filialem
observantiam, dissonantem juris ex-

stitisse ordinem; hunc porrò mox introductam regiam
potestatem altiùs induxisse. Certè distinctis terris in cer-
tas provincias, his insimulque diverso regimini subjectis
ad postulatum hominum status diversa condi jura, &
quotusquisque dominans augendæ civitatis suæ cupidus,
potentiamque eminentiorem intendens, variis indultis
suos præ exteris & benigniori prosequi cœpit benevolen-
tiâ, excepto, si fortè postea quorundam asperitas contra-
ria his surrogavit. Neque verò inconsultum hos, qui se
alicujus imperio subjecissent, beneficiis & privilegiis ma-
ctare, aliosque insuper allicere. Feccerunt hoc Gothi,
Sueones aliæque gentes asyla constituentes; quæ templa
primùm misericordiæ, mox receptacula scelerum, ubi sc.
humanitas loco tuti aliunde vel ob scelera vel vim pro-
fugis fuit: imò profugium his præbere, qui decretam fa-

A cinio-

§(2)§

cinoribus suis poenam exilium domi sibi consciverunt, interdum non caret ratione & successu. D. Boccler. disert. Acad. de pot. civ. Sed quicquid hic sit, Ludovicus XI. Rex Gallorum jura civium Burdegali: peregrinis sedes in dictâ civitate constituentibus concessit. Jacobus I. Scotiae Rex Scotiam multis bellis devastatam praepositis illuc aliunde migrantibus omnis generis immunitatibus restauravit: Platoniam doctrinam, ceu nimis irrationabilem, si generaliter & crudè accipiatur, respuens. Quæ privilegia potentissimus Palatinus Elector, cujus admirabilem sapientiam depraedicant Politici, prudenti consilio Manheimensibus; quæ Eminentissimus Moguntinus Praesul post captum Erphordium ad attrahendos externos proposuerint, publicè notum. Taceo hinc alios. Ipsi Juris nostri Conditores Romani non minori prudentia praediti primùm a syla, mox varia jura suis dederunt, peregrinis horum fruitionis incapacibus declaratis. Cujus argumenti capita plura occurrunt versanti in Jure nostro Civili, augmentumque additum moribus nostris, statutis peculiaribus, aliove modo insignis; adeò, ut hodie singularis differentia peregrinos inter, Forenses alii dicunt, & indigenas noscatur, dum vel odio vel praerogativis discernuntur valdè. Sed dispersa materia videbatur congestionem mereri, quo breviori lustratione, quid distet civis à Forensi conspici possit. Facultate itaque de habenda Disputatione Inaugurali ab Illustri J.Ctorum Ordine mihi concessâ, hæc præ aliis mihi placuit; cujus tractationem hisce pagellis, in quantum in praesens licuit, comprehendere ausus, accuratior em commodiori refer-

(3)

reservans occasioni. Suscipe igitur amicibili vultu, *Honorande Lector*, eòsque quærens scriptum, & si fortè in quoddam puncto rectio putas iudicium aliud, patere quæso, me communi in publicum prodeuntium frui beneficio.

Incipit feliciter

S E C T I O I.

Exhibens

DEFINITIONEM, CONSTITUTIONEM ET PRIVILEGIA EXTERIORUM.

§. I.

Forensis à foràs, quasi foràs veniens, vel secundum alios à foro, loco, in quo iudicia commerciaq; exercentur, dictus, quamvis interdum idem significet, quod Causidicus, qui se in foro exercet; & alibi Judex secularis hâc voce significetur, *c. si clericus x. de foro comp.* mihi tamen in præsentia rerum dicitur, qui extraneæ Jurisdictioni subjectus. Sicut in LL. Civilibus omnes hâc voce comprehendebantur, qui cives Romani non erant. *argt l. 10. §. 6. π. d. in jus vocando. q. l. 1. §. 2. π. d. Leg. 3.* Aliis extraneum vel peregrinum dicentibus eundem non repugnabo. Ortus potius Forensis & nativitas varia assignanda.

§. 2.

Primum itaque statim, prout quisque in una pluribusve provinciis summam rerum obtinebat, alterius omnis potestas ibidem

A 2

dem stabat exclusa. Idem igitur justitiæ omnium Rerum Publ. nutricis, studiosus ad sedandas discordias civium inter se, & alijs civitatis membra certa constituebat tribunalia, quibus coram subditi agere & conveniri poterant, debebant. Cæteri verò, qui ita se sistere non cogebantur, extranei, & alieni, vel sui juris erant.

§. 3.

Ex hâc generali separatione natæ postea in unâ eademque Republ. aliæ exclusiones, quandoquidem scil. Jurisdictioni alias competenti vel de facto, vel ex privilegiis concessioneve exempti. Inter quas celebris est illa Clericorum, cum Pontifices Clerum à Jurisdictione Civili ita solverunt, ut pars litigans trahendo Clericum ad judicium seculare tam in civili quàm criminali causam perdat, & à communionem habeatur extraneus *c. 12. de foro compet. c. 2. X. c. 2. d. foro comp. in VI.* Jurene an minùs hoc factum olim disputatum, *vid. Zoes. ad tit. Decretal. d. for. comp. X. & ad π. tit. d. Judic. n. 32.* Certè Justinianus in *Nov. 83.* Clericum super pecuniaria causâ in primâ Instantiâ apud Episcopum, in secundâ coram Præsidente, vel Principe conveniri jubet. *auth. si quis ligantissim. C. 7. Episc. aud.* Justiniano remissior fuit Fridericus tam in criminali quàm civili causâ eximens Clericum à Jurisdictione seculari. *auth. statuimus. C. d. Episc. & Cler.* Imò ulterius progressi Papæ, dum ne quidem renunciationem hujus privilegii Clericis *contral. pen. C. de pact. l. 51. d. Episc.* permiserunt, sed gravi pœna prohibuerunt *c. 12. x. d. foro comp.* *vid. omninò d. hâc constitutione Innocentii III. Juris Civil. aliàs peritissimi, Rittershus. Differ. Jur. Can. & Civ. l. 5. c. 4. §. sed deinceps & c.* ubi illius rationem latè examinat, & tandem minùs concludentem esse pronuntiat. Hincque est, quod passim à Forensi ad Clericum argumentum ducitur, *vid. Rosenth. c. 5. concl. 80.* Apud Protestantes post suspensam per *Pacif. Relig. anno 1555. & Pac. Osnabrug. d. anno 1648. art. 5.* imò penitus eliminatam (talis enim inibi, sperata endliche *Christliche Vergleichung* ob quotidie ingravescentes lites ac
Con-

Mavius
ad J.L.q.
prælim. 3.
n. 4. sequ.

Controversias vix speranda) Papalem istam Jurisdictionem, Clericorum forum particulare quodammodo Consistoria Principum plerumque constituunt. *vid. Carpz. J. P. Consist. .2. def. 10. D. Struvii Syntagm. Feud. c. 6. aph. 17. n. 5.*

§. 4.

Quæ porrò Principum variorum & quot exemptiones (*intellige libertatis assertiones*) factæ sint à nostra Republ. inque quantum vires ejusdem his decreverint antiquam amplitudinem cum hodiernâ conferentibus ad oculum patet, *add. Conring. d. fin. Imperii. Gallia, Dania, Hispania, Portugallia, Hungaria, Borussia &c.* ex parte hujus rei exēpla sistūt notissima: plures titulos pro justificatione hujus exemptionis afferentes. Has tamen armis aliis, vè mediis ad debitum obsequium licitè redigi posse non pauci existimant. *Myler. d. princip. Germ. c. 99.* Sed cum vel omnibus pacta varia, transactiones ac pacificationes in promptu sint, verentur nonnulli, ne deficiat justorum armorum causa. Quædam quoque provinciæ soluto certo pretio Imperatori in libertatem provenerunt. Sic Florentia sex millibus Ducatorum à Rudolpho Imperatore libertatem redemit, uti ex aliis refert *Reinking. tr. d. Regim. sec. l. 1. cl. 2. cap. 9. n. 32.* Hodie hæc redemptio non procedit, *vid. Capitulationes.*

§. 5.

Huic sublequitur, quæ ex Civitatum liberarum, principum statuumque imperii jure *autokratias* & analogicâ majestate *Landes Fürstl. hohen Obrigkeit* nata exemptio civium inter se invicem, & quasi particularium in unâ Republ. plurium Rerumpubl. constitutio, diversarum mox legum, curiarumque exstructio. Est quippe hæc Jurisdictio territorialis vis ac potestas summi post Imperatorem imperii ac Regalium competens principibus &c. immediatis in personas resque in suo territorio particulari existentes. *D. Myler. tr. cit. P. 2. c. 36. c. 91.* Quomodo autem hanc Jurisdictionem territorialem possideant principes nostri, *vid. Consummatissimum hujus seculi Jctum Dn. Eybe n. tract. noviss. Elector feodal. c. 6. §. 7. & seq. Patronum & Doctorem obsequiosè venerandum.*

dum. Rursus concessum, moreque interato introductum passim jus emigrandi, quod libertatem summam rectè olim dixit Cicero, Forensis audit causa nativa; Tandem ex Constitutione Curiaë Feudalis prodit Forensis argt. 11. F. 32. ibique Dd. Quæ verò ban no Imperiali, aliòve modo pænali exclusio fiat, videre est apud *Gail. Blum. Reinking. & alios*, qui omnes harum pænarum effectus prolixè tradunt. Heic loci n. de his & similibus mihi non est differendi animus. Forensis nunc jura atque prærogativas tradituro occurrunt sequentia.

I.

Extranæus evocatus regulariter nostra evocationi impunè non paret.

Argumentol. f. π. fdict. R. f. d. anno 1512. §. 13. & 14. Cujus enim nulla Jurisdictio, illius non rectè dicitur sperni, nisi (1.) in nostra civitate pergulam habeat & contraxerit, *l. 19. §. 1. de judic. ibidemque inveniatur c. 1. §. contrahentes d. foro comp. VI.* adèd ut absens quamvis per subsidium citatus comparere non teneatur, tradat. *Magnif. Dn. D. Struvius Exerc. IX. §. 42.* non obstante, quod Jure Civili aliud hoc in passu obtinuerit argt. *d. l. 19. §. 1. d. r. add. Obrecht l. 3. d. fdict. c. 16. Sigismund. Seacc. §. 11. Gloss. §. n. 208. Marqu. de Commerc. l. 1. c. 13. idem l. 3. c. 21. n. 15.* vel (2.) in Republ. nostra locum solutionis faciendæ ex contractu alibi celebrato assignaverit. *l. un. C. ubi con. qui certo loco & c. Perez. ibid. Gail. l. 2. obs. 36. inf. aut (3.) apud nos delinquat, & itidem præsens sit D. Carpzov. l. 2. Resp. 26.* licet olim absens à Magistratu suo remittendus erat *l. 7. §. f. w. d. accus. Nov. 134. c. 5. D. D. Struv. de Ex. §. 45. Perez. in Cod. adtit. ubi de Crimin.* qui tamen remittendi usus hodie vix obtinet, aut certè infrequens, cum cogi ad hoc nullus possit *D. D. Franzk ad π. d. judic. n. 46. D. Struv. tr. d. vindic. priv. c. 11. aph. 31.* vel (4.) reconveniatur. Equidem non videtur declinare posse eum judicem, quo coram ante ipse litigavit, modò iste judex cognoscendi super reconventionem habeat facultatem. *l. 14. & auth. Consequent. C. d. sentent.* utut hæc *Papiniani* ratio fortè cuidam aliquatenus inconveniens videri possit, quod actor nolens
volens

volens sequi teneatur forum rei l.2. C. de *fdictione*. aut (5.) rei controversæ situatio in nostra Republ. d. t. c. ubi in rem actio & c. l. un. c. ubi de possess. Et posteriores istæ duæ exceptiones obtinent quoque in persona Clerici *auth. Clericus. c. d. Episc. c. 6. & c. d. for. comp. c. 1. de privil. ibiq. Dd. in VI. Gail. l. 1. obs. 37. Perez. in Cod. t. d. sentent. n. 19.* Atque ita quoque servatur in Camera, frustra dissentiente *Zoes. comment. ad π. tit. d. jud. n. 79. & tit. decretal. n. 24.* Sic memini in *Causa Frh. von Bührer cont. die Patres Soc. Jesu. Colon. mandatū poen. l. cl. quod causam illā utpote realē ad nunciū Apostolicū traherent, ab eodemque jam mandatū Cass. & inhibuit. impetraverant, decretum 10. Jul. anno 1655.* Ceterū quamvis olim iudicis aliās non competentis J. dictionem de persona ad personam, prorogare licuerit, hodie tamen cum non tam præjudiciū privatorum, quàm superiorum in ullā versetur, locum non esse eidem, tradunt *Vinni. de fdict. c. 10. Dn. D. Struv. Ex. 4. th. 59.*

II.

Extraneus rectè in nostra Republ. testamentum facit.

Constit. Frider. Imperat. qua ex Constit. ejusdem d. stat. t. 1. §. 10. desumpta & tit. Codic. Commun. d. success. inserta, testamenti factionem antea denegatam. argt. l. 1. π. ad L. Falc. Duar. ib. in pr. peregrini impetraverunt, Per. ad. d. t. Dn. D. Struv. Exerc. 32. th. 7. Hæc tamen licentia testandi non undiquaque est recepta, nam in multis provinciis regni Galliæ alienigenis, quos Albinos vocant, quasi alibi natos, *vid. Duar. d. l. testamanti factio interdicitur, & si vel omninò fecerint, Rex tamen succedit ex jure Albinagy. Perez. in tit. Cod. qui testam fac. n. 12.* Idem tamen Galli hodie hoc jus restringunt aliquo modo, dum (1.) bona Confœderatorum, (2.) mercatorum. (3.) Scholasticorum in Aurelianensi & Biturienti Academia. (4.) altero parente Gallo natorum. (5.) jus indigenarum per Rescriptum Regium impetrantium non amplius rapiunt, sed horum dispositioni relinquunt, vel hæc cessante agnatis. *Mr. le Bret. de la Souver. du Roy l. 2. ch. 8. Marqu. d. tr. l. 1. c. 13. Bodin. d. Rep. l. 1. c. 16.* Factum verò ita apud nos à peregrinis testamentum

testamentum valet etiam quoad bona domi & alibi sita, modò so-
 lennitas apud nos necessaria fuerit observata, argt. l. 6. d. Evict.
 quamvis fortè in loco rei sitæ major solennitas requiratur. Non
 obstat *l. f. π. 7. dict.* quam bene resolvit *D. D. Struv. Ex. 32. §. 15. vid.*
pro hac mea sentent. l. 1. c. d. eman. libr. 1. si non speciali. c. d. testam.
Joh. à Sandel. 4. Rr. Jud. t. 1. def. 12. Gudel. d. j. Nov. l. 2. c. 1. Vnni-
us l. 2. q. 19. Gail. l. 2. obs. 123. n. 3. modo Dominus territorii, in quo
 res immobiles sitæ peculiaria statuta rem afficientia non condide-
 rit. Potest enim Princeps rebus in suo territorio sitis legem dare,
 cui derogare alterius regionis Consuetudo nequit. *Nicol. Burg.*
ad Consuet. Flandriæ tr. 6. Vinn. d. l. 2. q. 19. Quod si lex alicujus
 loci non disponat circa actus solennitatem, sed circa personæ ca-
 pacitatem dispensando v. g. familiars filium habilem reddens ad te-
 standum, hæc minimè porrigitur ad homines alterius Jurisdictio-
 nis, sed tunc testator potest pro parte testatus, pro parte intestatus
 à mundo emigrare. *Perez. in c. q. testam. n. 24. D. Mevius ad jus*
Lüb. q. p. l. 4. n. 38. f. Hoc etenim ob diversitatem patrimonii vel
 legis potestatem fieri posse *Dd. in §. 5. instit. d. hered. inst.* & passim
 tradunt, & tunc obtinet illud, quod consuetudo vel lex non possit
 operari ultra limites proprios. *l. dummorum c. d. Decurion. Gail. l. 2.*
obs. 124. Cæterùm si extraneus moriatur apud nos non condito
 testamento, quid juris sit & quomodo eidem succedatur *vid. D.*
D. Struv. Ex. 38. th. 43. Mevius ad jus Lüb. q. præ l. 3. n. 27. ubi ca-
 sus varios adducit, eosque resolvit. Idem extraneus ex testamen-
 to à nostro cive condito relicta capere potest, licet & hoc in aliis
 Rebusp. non ita generaliter vel demùm detractâ certæ parte per-
 mittatur, aut aliâ denique restrictione cohibeatur, quod certè pro
 commodo civitatis introductum, ut sic bona inter cives maneant,
 quemadmodum Lübecense *stat. l. 1. tit. 2. Art. 5. §. gleicher gestalt*
 extraneis quidem capere relicta concedit, illa tamen non nisi in-
 colis alienari permittit. *Marqu. d. Comm. l. 2. c. 9. n. ult.*

III.

*Extraneis per nostrum territorium transeuntibus saluus
 conductus concedendus.*

Publi-

Publicarum viarum usu securo non exigua Reip. afferri commoditatem palam est; incumbitque unicuique territorii Domino vel viam publicam quoquo modo habenti, ut curet hanc à prædonibus & latronibus purgari. Præprimis verò mercatoribus ad nundinas euntibus hæc securitas servanda. Quis enim alioquin vellet sua nobiscum communicare. *Paul. Christin. vol. 3. decis. Belg. d. Nund. dec. 99.* Obtinet hic conducendi usus inter alia in Nundinis Francofurtensibus, Lipsiensibus &c. imò ad instantiã Francofurtensium Duci Würtemberg. à Camerâ mandatum, ut conductum ad nundinas Francof. proficiscentibus per suum districtum præberet. referente *Rosacorb. pract. obs. c. 18. & ex eod. D. Marqu. d. commerc. l. 1. c. 13. n. 41.* Effectus potissimus hujus juris est, quod si quidam in conducentis territorio spoliatus fuerit, is contra Dominum conducentem habet d. damno actionem, ut ablata restituat vel refarcitat, nisi ille delinquentem, qui solvendo est, vivum exhibeat, ut putat per R. J. d. anno 1559. §. damit dant 34. Mævius ad Jus Lub. l. 1. t. 1. art. 11. n. 25. *Myler. d. tr. c. 59. p. 506. add. Gail. l. 2. obs. 64. Rosenth. c. 5. concl. 22.* Quamvis verò videatur, principem officii necessitate ad securitatem viarum publ. teneri *argt. l. 1. §. quies π. d. off. præf. urb. Rosenth. d. c. 5. concl. 25. n. 5.* receptum tamen hodie, ut transeuntes hunc petant quidagiumque solitum persolvant. Et hinc quidam sunt, qui illis, qui nec petierunt vel non solverunt pretium (quo aluntur stipendiarii die Geleits Reuter) dictum, reparationem damni denegant perpessis. *Dissentit Myl. d. tr. & loc. Sixtin. d. Reg. c. 2. n. 32.* Quod si verò petitus sed denegatus fuerit, nullum est dubium, quin Dominus teneatur territorii: nisi iusta denegandi causa adfuerit. *dd. Dd.* Undiquaque porrò sciendum (1.) dicto R. J. beneficio transeuntes non aliter frui nisi viâ prætoriã der Kaysert. Freyen Reichsstrasse utantur. *argt. l. 1. §. parvi π. d. his, qui dejecer. dd. Dd.* Deflectentes verò damnum datum suæ in curiositati imputent. (2.) interdum fieri, ut quidã principes non solû in suo, sed etiã in alieno territorio jus conducendi habeant, vel mutuò, vel unus solûm. *Sixtin. d. l.* Sic tempore Nundin. Francof. hoc jus Serenissimus Princeps ac Dominus, Dn. Ludovicus Landgravius Darmstad. Hassiæ Nutri-

tor Clementissimus noster exercet in territorio Moguntini quibusdam locis.

IV.

Extranei muneribus personalibus non sunt gravandi.

Cum indictio munerum ex Jurisdictione fluat, facile patet, quid de Forensi statuendum. Quandoquidem autem munerum triplex genus; alia quippe sunt personalia, alia mixta, alia patrimonialia *v.l.l. munerum l.6. §.3. d. muner.* de singulis hic occasione hujus asserti dicendum. Assertio hæc probatur *per l. cum neque C. d. Incolis X. ibique Dd.* Patrimonialia quod attinet, rursus illorum dicuntur quædam ordinaria, quæ ex Legis provisione ratione rerum certam habent præstationem, statisque temporibus recurrunt. Quædam extraordinaria, certam provisionem non habentia, sed quæ ex superioris voluntate ob usum necessitatemque obviamem extraordinariè ratione rerum tamen, itidem imponuntur. Mixta, quæ personis, sed respectu rerum, quas possident, imponuntur, & plerumque cum corporali ministerio detrimentum quoque bonorum comprehendunt, itidem in extraordinaria & ordinaria distinguuntur. Nunc tenendum, patrimonialibus posse subjici forenses, & in hoc Dd. ferè omnes consentiunt, siquidem rebus ipsis principaliter imponuntur, cum igitur hæc magistratui in cujus districtu sitæ, subsint, meritò idem ille his onera imponere poterit. Agri enim tributum in eam civitatem levare debet, in cujus territorio possidetur. *argt. l. f. C. d. exact. tribut. l. omnes C. sine censu. Perez. in C. t. d. muner. patrim. n. 3. seqq. add. D. Struv. Ex. 50. th. 66.* ubi varia patrimonialia munera recenset. Mixtorum verò, cum materialiter rebus, formaliter autem personis imponantur, diversa est ratio, *argt. l. 6. §. f. π. d. muner. Perez. in cod. t. d. mun. n. 56. & sequ. Rosenth. d. c. 5. concl. 80. n. 3.* Limitant verò Dd. dicta, & restringunt quoad patrimonialia ad ordinaria *vid. Rosenth. Perez. & al. cit. loc.* Quoad mixta verò fallere dicunt assertum antea 1. scilicet præscriptione, privilegio &c. introductum *per text. l. 18. §. præterea π. d. t. Mæv. ad Jus Lub p. 2. t. 3. artic. 2. n. 23. & seq. 2.* Si collectio extraneorum concernat rerum defensionem

vell

vel commodum. *Paris. Conf. 25. Gail. l. 2. obs. 52.* 3. Si extranei
 scientis bona in librum cataltri in loco situs sint inscripta. *Rosenth.
 c. 5. concl. 82. n. 6. Gail. d. l.* ubi plures addit limitationes. Oc-
 currit hinc præstatio angariarum, quæ in genere sunt coactiones, ob
 repentinum aliquod negotium, Principis *II. f. 56.* jussu, vel labore
 corporis vel equis, jumentis, curribus & navibus faciendæ. Hæ
 an ad munera patrimonialia an verò mixta referendæ inter *Rosen-
 th. d. Feud. c. 5. conclus. 70. Vultej. d. feud. l. 1. c. 5. n. 14, Perez. in c. ad
 tit. d. cursu publ. Borcholt. ad d. cap. feudal. Iserniens. Afflictum &
 plur.* alios non convenit. Mihi advertere licuit pro ratione præ-
 stationis injunctæ has discerni posse. Certè quat. navibus, ve-
 hicularum equis &c. fiunt & plerumque ad transvehendum commea-
 tum, arma, exercitum, publicarum pontium, viarum, portuum
 reparationem adhibentur non solum subditis, sed etiam extraneis
 injungi tradit *Perez. d. 2. n. 5. l. 2. c. quibus muneribus l. ult. §. 22. d.
 muner.* Suecor. Belgarum, aliorumque principatum testantur
 exempla. *Loccen. tr. d. jure marit. l. 1. c. 5. §. 4.* Competit harum
 exactio Principibus & hoc regale habentibus. *Loccen. d. l.* Con-
 gruâ hæ operæ & servitium exteris mercede recompensantur meri-
 to, quamvis à subditis propriis sumptibus præstari debere. *argr.
 l. 18. l. 20. π. d. oper. libert. velit Myler. d. tr. c. 72.* ubi tamen usus loco-
 rum diversorum attendendus venit omnino. Cùm verò in præ-
 statione navium plerumque hæ vel ab hostibus l. prædonibus aliò,
 ve fortuito casu deteriores fiant, vel planè deperditum eant, quæ-
 situm an hoc damnum casuale Princeps, cui præstantur, resarcire
 debeat? Negat *Loccen. d. l. n. 9.* 1. Quod subditi naves suas non
 censeantur locasse Principi, sed obligationi debitæ satis fecerint.
 2. Quod etiam si locatio exterarum navium facta fuerit, tamen &
 aliàs conductorem non teneri, *argr. l. 23. π. d. R. 7.* Sed æquitate
 inspecta horum elisio facilè fit; contrariumque rectius asseritur,
 maximè si princeps per suos damnum aliquod intulerit. Naucle-
 ri autem imperitia vel culpa damnum præcedens omnem pensatio-
 nem excludit. Consentit *D. Marquard. d. commerc. l. 2. c. 5. n. 46.
 usque 60.* Mandatum enim hoc casu potius subest imperiosius;
 atqui providendum, ne damno afficiatur mandatsrius argumento

l. 61. §. 5. π. d. furt. Nec obstat l. 26. §. 6. π. mandati. vid. Dn. D. Struv. Ex. 22. th. 12. pactio verò mercedis in extraneis accessoria solum est principali negotio, videlicet mandato.

V.

Extranei licet alterius subditi transeuntes ad nos licitè recipiuntur.

Emigrandi jus, de quo in Sect. sequ. latius, concessum jure gentium, indeque nata potestas recipiendi alibi emigrantes. Emigratione quippe, non obstantibus, quæ hic ex Jure Civ. Rom. objici possunt *vid. Grot. l. 2. c. 5. §. 24.* prioris domini potestas solvitur, foro ejusdem renuntiat. Sed in hoc articulo, probè dispiciendum, cujusnam emigrantes sint conditionis probæ an reprobæ; delinquentes, an infantes, pacene an minùs superioris, hujusve vel foederati & amici vel non emigrarint; singuli, an universitas. Mali, ne illis & nostra civitas corrumpatur, repellendi: Delinquentes remittendi, si non acti pœnam justam. Singuli, nisi peculiare obstet foedus vel non pace amicorum exierint, recipiendi. Hugo Grot. *l. 3. c. 20. n. 41. d. I. B. & P.* Circa universitatem verò omnium maximè prudenter dispiciendum. Receptorum Hanovia Manheimb &c. aliæque produnt provinciæ exempla. Econtra repulsorum Portugallensium ante aliquot annos multis in locis petentium sedes fixas itidem nota. Grotius sanè *d. l. 2. c. 5. n. 24.* putat pugnare cum necessitate finis, qui jus facit in morali-bus excessum corporis cujusdam; civilemque societatem vix posse subsistere. Limitabit tamen forsitan hæc regiminis, ex quo ivère conditio subjectionisquæ primæ ratio. Receptis verò vix senatus proprius & separatus separata cum Jurisdictione permit-tendus, actiones eorundem certis legibus circumscribendæ, com-merciorum modus præfigendus, multitudinis augendæ terminus ponendus &c. ac denique cuncta hæc ita constituenda, quò saluti, non detrimento sit primis civibus receptio. An verò diversæ religionis exercitium princeps admittere possit, quæritur? In fo-ro hujus seculi certè juxta sentimentum Boxhornii plures qui-dem religiones principi una tamen Deo placere; falsoque præ-tendi

tendi ex religionum differentia oriri seditiones, ait *Clapmar. Arcan. pol. l. 4. c. 22.* potius verò depravatorum quorundam animos hîc causam existeret ! Adi, qui dubitas, florentissimum Belgarum fœderatorum corpus : Religionis non obstante diversitate elegantem præsentans harmoniam. Quòd verò in Polonia & alibi omnis turbæ suscitatio religionis velamento tegitur, nihil obstat; reveræ interceptorum commodorum inspectio, & quem sibi cerebrofissimus hodie quisque ex dissensione fingit, contemptus subest hicce. Concludantur cuncta legibus certis & salutaribus; inhi-beantur injuriantium voces, & pax vigebit. Sed quorsum dilabor discurrendo subsisto, Theologorum venerandorum hæc judicio subjicienda, quorum altior hîc prudentia.

Mozamb. tr. d. Rep. Germ. c. 8. p. 209. Rolfsenso tr. d. summa. Princ. Germ. potest. c. 5. p. 69

VI.

Forensis in iis, quæ juris gentium sunt, regulariter pari cum incolis conditione gaudet.

Servanda est in societate humana communitas omnium rerum, quas ad communem hominum usum genuit natura. Quod enim sine detrimento proprio ac commodari potest, id tribuatur vel ignoto, inquit Cicero *l. 1. offic.* Hinc maris, terræ, fluminum, portus §. 1. 3. *Instit. d. R. D.* liber cunctis usus. Commune bonum erat, inquit *Seneca l. 4. d. benef. c. 8.* patere commercium maris. Hinc transitus innoxius per vias publicas navigandi que libertas. Jus morandi apud alios ad tempus populos. Hugo Grot. *l. 2. c. 2. n. 15.* facultas piscandi venandi que. Rursus, cum non omnes terræ ferant omnia, indigentia communis commerciorum usum juris gentium fecit, vel cupido voluptatis. Et videtur Deus per naturam ita ordinasse, ut societatis humanæ vinculum conservaretur. Sed videas hæc & alia plura contraria observatione valdè restringi & legibus. Qui enim imperium in terram, mare & flumina obtinet, horum usum omninò restringere poterit ex gente ita propriæ Reip. utilitate necessitate ve. *Strach. d. navig. c. 7. §. 2.* ex quâ & aliis quæ juris gentium sunt, coarctantur plerumque *Loccen. d. tr. l. 1.* Quid Veneti in mari Adriatico, Dani in Balthico, Genuenses in lacu Ligustico, Hamburgenses, Bremenses &c. in

Fritzsch. de Jure. Grætiæ p. 36. conf. 1. Mævius ad Jus Lubec. l. 1. tit. 1. art. 11. n. 8.

fluminibus statuerint, prætenderint, in publ. prostat: Quoties enim libertas aliàs communis civitati civibusque nocet, rectè certis legibus & hoc amoventibus circumscribitur, neque tamen his ipsis tollitur illa: Liberum viarum itinerumque publicorum usum legibus restringi posse argt: est l. 2. ne quid in loc. publ. transitus enim omnis innoxius esse debet. *H. Grot. l. 2. c. 2. §. 13.* ex timore igitur justo damni vel alia de causa hujus libertas, quæ solùm permissivè talis, coërcetur. Sic nuper transitum per suam ditionem denegavit Luneburgensibus Episcopus Monasteriensis. Petitis quoque tempore nuperrimo transitus pluribus locis planè prohibitus. Ulterius cum nemo in suo permittere cogatur, ut alteri profit, nisi id sibi ipsi nihil sit nociturum l. 2. §. 5. π. d. aqu. plu. imò quod quisque sibi pro futurum scit ad usum vitæ, sibi malle potest, quàm alteri acquirere l. 6. c. d. servit. Ordinata enim charitas in se incipit, hinc videas Commerciorum usum itidem variis modis restringi. Ipsi Imperatores, præiverunt l. 4. c. d. Commer. r. t. quæ res export. add. *Selden. l. 1. d. mari clauso c. 12. Loccen. l. 1. c. 4. n. 8.* Atquæ hic nunc fons aperitur & origo 1. Juris stapulæ, quod à Principe summo rectè instituitur & conceditur. Describit autem illud *Boxhorn. in Theatr. Holl.* per potestatem aliunde inventas merces sistendi, ut non prius quàm foro publico divendi nequeant aliò transferantur. *Vid. in Marqu. d. tr. l. 2. c. 6. n. 35.* ubi triplicem hujus voci significationem evolvit. Quoad nostrum imperium in Rheno Spira, Moguntia & Colonia Agrip. in Danubio, Ratisbonæ, Passavium & Ingolstadt. In Albi, Hamburgum & Magdeburg. obtinent illud. 2. Monopolii. Constitutio hujus si ad modum à *D. Marqu. d. tr. l. 4. c. 7.* dirigatur, omninò toleranda. Si scil. ad salutem publicam, non quorundam commodum privatum à Principe constituatur, vel alius concedatur. Salva itaque manet l. 1. c. d. monopol. quæ cum aliis LL. prohibitis intelligenda d. monopol. propriâ & privata autoritate ad illicitas lucri captiones annonæque flagellationem erectis. *D. Struv. Ex. 23. rh. 69.* 3. Aliarum prohibitionum, qualis 1. quod Hamburgenses & Lubecenses inter exteros ad se venientes com-
mercia

mercia non permittunt, exceptis paucis, *Mæv. ad jus Lubec. l. 3. tit. 6. art. 8.* 2. Quod Hamb. bona sua immobilia extraneis non possunt vendere aut alienare, sed egentibus solum permittitur assignatio ad fideles proxenetæ manus nomine peregrini creditoris. Quoad usum igitur hi illis fruuntur solum. Ita verò assignata bona ipse alienans vel alius civis quocunque tempore præcedente iusta pretii solutione reluere potest. Quæ quidem Constitutio, utpote valdè proficua, & alibi obtinet, vid. ex ratione & Iure Civil. hujus statuti validitatem deducentem *Dn. Mæv. ad jus Lubec. l. 1. tit. 2. art. 5.* 3. Quod nonnullibi extraneorum in portu subsistentes naves non onerantur, quamdiu subditorum prostant, ut Moguntia & alibi. Gallia tamen Regi Ludovico XIV. anno 1659. idem jus edicenti in suis ditionibus acriter se opposuerunt Belgæ & Hansæaticæ, refer *Marqu. d. tr. l. 1. c. 15. n. 23.*

VII.

Forensis non obligatur statutis aliorum.

Decantatum hoc est Axioma, & DD. U. I. notissimum vid. *Rul. à Valle Cons. 49. Colerus d. Process. execut. p. 1. c. 3. D. Mæv. ad jus Lubecens. q. pral. 4. n. 3. Doctores ad t. 1. ff. ad Municip.* Actus enim omnis Jurisdictionis, cujusmodi est statutum ultra subditos se non extendit, & frustra huic mandare conor, cujus repugnatio peragitur impunè. Sed universaliter illud verum qui putat, tutò vix incedit, quam contra in fallentias ejus plures incidet. Quarum consideratio nunc suscipienda, circa quam adverte seq. Omne statutum vel consuetudo particularis civitatis alicujus vel Reip. (de Legibus enim generalibus & communibus, quin ubi omnes obligent, vix dubitet quisquam, *Barilis de pot. L. municip. in advenas disqu. l. 1. §. 1. n. 1.*) vel disponit circa favorabilia, vel odiosa, vel indifferentia. Hoc rursus fit dupliciter; disponit namque vel circa actus alicujus negotiive solennia, aut circa substantiam aut aliud quid. Prioris generis sunt ordinationes processus. 1. in judiciis. 2. in contractibus. 3. in testamentis similibus.

libusque. Et hisce in peragendis se observantem & conformem reddere debet Forensis. Sic qui in Iudic. Sax. agit, vel convenitur, ordinationes quoad lites processum observare; qui contrahere vult Lubecæ cum muliere, adhibere Curatorem ejus; qui testari vult Francof. leges ejus testamentarias observare debet, aut nulliter actumaget. Et huc pertinet illud *Grot. l. 2. c. 11. §. 5. d. 7. B. & P.* Posterioris autem generis statutum non obligat extraneum, per tradita, nisi non in personam, sed in rem sint concepta, in territorio reperta; cujus certè conceptionis multum est authoritatis, illa tamen non statim ex mentione personæ vel rei, sed ex principali intentione scribentis & objecto promenda *vid. D. Mev. d. 27. q. 1. pral. 4. n. 24.* Statutum disponens de actibus illicitis & pœnale vel ordinat de delicto Iure Comm. tali v.g. adulterio &c. vel prohibet aliàs indifferens v.g. ne quis nocte deambulet sine lumine, gladium gerat &c. Illo peregrinum obligari non est dubium. Circa hoc dicendum regulariter & in dubio non ligari; sed tamen hic subdistingendum, an statutum tale publico programme ad portas & vias affixum; an peregrinus sit diversi idiomatis, an diu in loco illo & multum versatus fuerit; an minus, & nunc dicendum: statuto publicè affixo exorbitante, si ejusdem cum incolis sit idiomatis extraneus, vel si diversi, diu tamen ibidem commoratus fuerit, teneri, nec ignorasse præsumi. *Caval. de brach. Reg. c. 4. n. 465.* Cum verò prohibita faciens ad hoc ut pœnæ subjici possit, omninò constare debeat, quod actum vitiosum scienter fecerit *Mascard. d. prob. vol. 1. concl. 1162. n. 26.* ideò hic si ignorantiam probare possit justam, præsertim juxta Ius Canon. absolvendus erit, *Masc. v. 1. c. 880. n. 26.* procedunt hæc maximè, ubi transgressio statuti in damnum Reip. statuentis vergit v.g. ne res extra territorium exportentur &c. *Baril. d. l. n. 18.* huc trahe dictum *Grot. l. 2. c. 2. §. 5.* Denique quotiescunque forensis in loco externo forum sortitur, toties illius statuto obligari volunt, *vid. Mev. d. l. n. 9.* Statuta denique favorabilia, quæ pandunt beneficia, & huc non tam ex obligandi potestate, sed potius acceptationis libertate & ulu pertinent, omnibus modis, quibus, si quid adversi contineret, obligaretur forensis, iisdem quoque tunc ex
adverso

adverso revelari tradunt. Quoties verò vel planè in personam v.g. habilitando eam ad testandum, de quo supra, vel horum favorem ob onera civilia aut beneficia merè civilia continent, non fruuntur forenses, *vid. dd. Dd. add. Cavalc. d. l. n. 446. & seq.* qui idem quæ in Consuetudine quoad exteros observentur, illo loco pluribus tradit:

SECTIO II.

Exhibens

ODIA AC GRAVAMINA EXTERIS INCUMBENTIA.

His, quæ antea adduxi, quasi relevatus extraneus aggravationem ex diverso patitur in pluribus. Exerit se hoc statim in emigratione, & aliis, quæ sequuntur

I.

Emigrans licitè detractatione certæ partis bonorum vel solutione definitæ summae obstringitur.

Mutare quidem domicilium & de loco ad alium migrare libertatis non infima pars, cum contra servorum, adscriptitiorum aliorumque, ut in cæteris, ita & hoc passu multò deterior sit conditio. Testatur vel unicum nuper litigiosum inter Potentissimos Principes & Electores Moguntinum & Palatinum Jus Wildfangiatus, quod descriptum prostat in scriptis ab utraque parte publicatis. Servorum hisque similium, ubicunque migrarint, persecutio perpetua, nisi voluntate Domini manu missi. *vid. D. Mar. tr. vom Abfolge Leibeigener Baursteute.* Sed inæstimabilis libertas in libero homine contrarium induxit. Potest igitur quilibet propriâ voluntate, invitis quoque Dominis, incolatui & domicilio renunciare, se suaque bona aliorum transferre modò non malitiosè fiat renunciatio, eo sc. tempore, quo pro commodis ante acceptis onera sustinenda, bellum suscipiendum &c. Aut ab initio hoc emigrationis beneficium quis abdicaverit, *vid. Grot. l. 2. c. 5. num. 24. d. tr.* Emigrantibus ita certa pecuniæ summa, sive census emigrationis, v. g. 10. pro 100. alibi plus minusve injungitur,

C

solven-

solvendus, germanis *Nachsteuer* pluribus in locis. De Augusta, Spira, Norinberga testatur *Gail. l. 2. obs. 36. n. 10. Perez. in c. tit. quando & quibus quarta & c. X.* imò non solventes licet arrestis constringuntur, *vid. Blum process. Camer. t. 33. n. 10.* Et cum hodie alterius civis *juxta A. B. art. 16.* in numerum civium recipiendus sit, receptum, ut recipiendus documentum à Magistratu priori sui discessus legitimi, & vitæ antea factæ afferat. *Schepl. ad Cons. Brand. P. 4. tit. 14. D. Struv. Ex. 50. th. 50.* Extenditur hoc statuto Lubecensi *art. 4. t. de succ. ab int.* ut viduæ vel virgines peregrinæ, quæ civi Lubecensi nupserunt, eoque mortuo, rursus emigrare volunt, nihil amplius, quàm ad maritum intulerunt, efferre possint; reliquum bonorum mariti apud ejus hæredes remanet. Ulterius extranei alibi succedentes non nisi certâ summa in singula centum exsolutâ bona hæreditaria avehere possunt, & ne in hoc ærarium defraudetur, ad æstimationem faciendam juramentum exigitur, interdum quoque ex confecto à publicis ad id deputatis personis Inventario census iste imponitur. Quænam v. bona huic decimationi subjaceant, *vid. Mev. ad J. L. p. 2. tit. 2. art. 5. n. 16.*

II.
Extraneis in nostram civitatem se conferentibus rectè certum tempus præfigitur, intra quod vel abire vel jus civitatis petere debent.

Habet unaquæque civitas sua onera; fovet vicissim sua commoda; & necessum naturaliter, ut qui horum vult esse particeps, illa simul perferat: interest porrò civitatis, ut sciat numerum civium multitudinemque advenarum, quò lites, tumultus & prodiones præcaveantur: prudenter proinde asserti hujus praxis adhibetur passim. Sed hic discretio facienda inter advenas, qui quomodo & qua mente veniant. Nonnulli enim (1.) justo belli, pestis metu, hostiumque vi expulsi retento animo revertendi, vel necessitate officii necessariò apud nos peragendi (non idem, si alibi officium exercent, quales die *Râthe von Haus auß*) accedunt. Alii verò, sponte quidem veniunt, sed l. in diversoriis publicis commorantur, vel apud alios litis tamen peragendæ, debitorum.

orum exigendum &c. victitant. 2. Alii sponte non solum accedunt, sed etiam separatim larem constituunt, *machen eigen Feuer und Rauch an* / ut veniunt cum uxore & liberis, vel qui apud nos animo commorandi uxores ducunt. Hos intra certum tempus, annum, 10, 8, 6, vel pauciores menses ad petenda & redimenda civitatis jura vel exeundum cogi posse existimo. Humanitatis tamen ratione tolerantur interdum, sed propria quadrâ illis vivere beneficiisque civium frui prohibentur, & interim rectè oneribus subjiciuntur, sicuti hoc ultimum civitati Erphordia à Camerâ olim injunctum fuisse testatur *Roland. q. c. 27*. Illi, quo usque metus vel necessitas indicata permanet, retinendi; post hujus autem cessationem itidem licitè ad dicta compelluntur.

III.

Extraneus præ incolis non est extollendus nimis, vel majoribus præficiendus officiis.

Quantis interdum seditionibus extraneorum præ incolis promotio occasionem fecerit, testatur suo interitu Henricus III. Gallorum Rex. Optant quippe hi ad suos mores cuncta reducta patrios; statui, in quo vivunt, infelci, nec quiescunt, donec cives oppreserint, *add. Vellei. Paterc. l. 2. c. 20*. quamvis interdum hanc exteris concessam prærogativam Principibus magna molientibus benè cessisse ætas majorum ostendat. Certè ex Principis ingenio, intentione, moribus forensis, & statu Reip. hæc potius æstimanda, quàm ita generaliter aliquid statuendum. In nostra Rep. à summo Imperatoris fastigio idem arcetur legibus nostris, *Arum. ad A. B.* Et esto, extraneum Principem publicam rem benè administraturum, quia tamen moribus & ingenio differt, nec parem cum indigenâ benevolentiam erga populum fovet, recusandus videtur. Eòdem ex parte tendit Gallorum lex, fœminas à successione in regimine excludens, ne scilicet per harum nuptias reiteratas ad extraneos deveniat imperium; ægrè quippe viduarum adhuc florentium cohibetur Venus. An verò in nostra Rep. Gallus vel alius habendus sit extraneus olim fuit disputatum. Franciscus I. & Henricus II. Gallorum Rex in literis ad Ordines nostros ex stirpe Germ. se genus ducere fatentur, quo sine oculatoribus subolet.

Quibusdam tamen vel ex hoc, quod Resp. illius, qui jus quoddam in illam prætendit, non sit credenda administrationi, docente Cevernio Regni Gall. Cancell. Regem Henricum IV. excludendus videtur. Quid verò prætendant Galli *Auberius Adv. Paris. Parl. tr. Justes prætensions du Roy sur l'Empire.* satis; sed ineptus in multis, ut ostendit *D. Nicol. Mart. Prof. Kilon. tr. de libert. Aquila triumphantis,* prodit.

IV.

Extraneus à Comitibus & electione Imperatoris excluditur.

Rectè hoc Carolus IV. in A.B. c. 1. §. 22. constituit, & rationem habet, ut sc. libera sint Electorum suffragia, nec Principum aliorum præsentia turbentur. Religiosè hoc observatum in Electione D. Matthiæ vid. Arum. ad A.B. disc. 1. sed nunc aliquoties remissius. Idem observari in Regno Poloniæ anxia procerum in exterminandis exterorum Legatis cura ob hodiernum Interregnum novellis ordinariis indicata ostendit. Idem Principi Bogislao Radzewil, ni Reip. se juramento ad fidem obligaret, quod esset minister Extranei, mansionem ulteriorem interdixerunt.

V.

Contra Forenses privilegia civium rectè adhibentur.

Dubitationis ansam in hoc asserto ex eo, quod Princeps indulgendo subditis privilegia, exterorum jus non possit convellere, nihil moror hic; provoco potius ad varia exempla, quæ de asserti hujus veritate fusè docent. Sic Moratoria subditis debitoribus concessa observari ab exteris deberi, Electoris Heidelberg. moratorium illi ejusque subditis quoad debita Principis und Commissariat Schulden in causa Golen contra die drey Legstädte des Commissariats it. causa Beckers cōtra Heidelberg Cit. mox executor. ostendit. Hodie moratoriorum concessio per R. J. de anno 1654. §. 175. dieser unserer allgemeinen Reichsordnung etc. nonnihil restricta. Idem extraneus judicium Austregarum sequi tenetur, neque hoc relicto reum rectà viâ in Camera convenire pt. *D. Blum. P. C. 1. 27. n. 53.* cæteroquin valdè absurdum esset, quod sc. cives quoad exteros essent conditionis deterioris quàm ad se invicem, addit idem, quod relinquo. Qui tamen regulam illam; Actor debet

debet sequi forum Rei; ferè Juris gentium esse & hujus rei causam putat, meo judico non errabit.

VI.

Exteri ob debita suorum concivium alibi possunt repressaliis affici.

Inter Cives Imperii five immediatos s. mediatos repressalias vix posse fieri O.C.p.2.t.26. Gylm. Symph. verbo mandatū sine clausulā. Myler. d. tr. c. 56. p. 488. tradunt. Camera quandoquidem Imper. & Jud. Aulic. quod hodie maximè floret, justitiam quærentibus nō denegant, potiusque contra repressaliantes mandata sine clausula decernunt. Gail. l. 1. obs. 28. Videas tamen hodie in nostra Rep. harum usum non infrequentem. Quoad exteros verò adhibentur rectè, modò fiant (1.) ob causam liquidissimam. (2.) arduam. (3.) in qua justitia denegata, add. Grot. d. tr. l. 3. c. 2. §. 5. & (4.) Magistratus cōcedens denegantem super agendis repressaliis præmonuerit, D. Struv. de vind. priv. c. 12. aph. 1. D. Malcomes. Diss. de Repress. Excipiuntur scholares, Clerici, mulieres, Legati atque alii cum suis rebus dicti Dd. & mercatores ad nundinas proficiscentes. Imò hi nec ob proprium contractum debitum alibi vel in loco nundinarum à civibus tempore nudinarum arrestari queunt, nisi (1.) huic favori renunciatum. (2.) in ipsis nundinis contractum, vel (3.) consuetudine aut privilegio contrarium introducum, vid. D. Ahasv. Fritzsch. 7 Ctus & Consil. Com. Rudolphopol. tr. d. 7ure nund. c. 7. Sic Francofurtenses in nundinis suis tam vi privilegii ab Imperatore Friderico III. quàm inveteratæ consuetudinis Jus arrestandi advenas sibi vindicant. De quo vid. Klock. de Contrib. c. 3. Blum. P. C. t. 33. n. 12. ubi dicit: nunquam contra usum hujus privilegii processus decerni, sed contra impetranterem, ut is curet relaxari arrestum, add. Petrus Peck. de jur. sistendi. Loccen. de jur. marit. l. 3. c. 5. Marq. d. tr. l. 1. c. 13. An verò status nostri Imperii contra exteros repressalias exercentes consensum Imperatoris adhibere debeant, quæritur? vid. Myler. d. tr. c. 56.

VII.

Retorsionem juris sua in provincia obtinentis pati cogitur forensis.

Doctores ad tit. π. quod quisque juris. Neque tamen hic præcisè requiro, ut ipse forensis in individuo, contra nostræ Reip. hominem juxta *l. 3. π. d. t.* postulaverit, contra quem jura suæ civitatis tetorquere volumus, sed sufficit jus aliquod novum esse ab aliis contra nostros cives usurpatum, *vid. D. Struv. de vind. priv. c. 11.* ubi dubiis dissentientium satisfacit. Sic, quod Basileæ per statutum in Concursu creditorum nudi Chirographarii cives ibidem extraneis licet tempore & hypotheca anterioribus & potioribus præferri solent; iidem ante aliquot annos in civit. Francof. idem jus pati debuerunt, *ref. D. D. Gams. ꝛ Cto & Advoc. C. I. celeb. Dn. cognato meo desiderato & c. in consil. civit. Heilbron. super hoc jure dato.* Sic porrò cum in Galliæ provinciis quibusdam Jure Albinagii extranei à successione Gallorum & exterorum ibidem mortuorum excludantur, nisi in casibus suprà *Sect. 1. aph. 2.* revelatis, in nostra Rep. idem jus contra Gallos retorquetur. Non obstante, quod *in causa de Meille contra Stadt Wormbs mandati & c. die Freindsheimische Erben betr. Dnn. Cameral. fidei commissum dicto Gallo à Cive Wormatiensi relictum adjudicaverunt.* Siquidem hoc ex eo, quod impetrans Gallus probaverit in suâ provincia dictum jus Albinagii non observari, factum esse, *laud. D. Gams. d. l. autumat.* Idem jus retorquendi Elector Sax. Augustus *P. 3. Constit. ult.* dum statuit, daß wider die örter / allwo man die Erbschafft zc. gar nicht oder allein folgen lasset / gleiches Recht zugebrauchen zc. approbavit. Ulterius cum Angli collaterales advenas ad fratrum sororumque successionem non admittant, jus retorsionis alibi sentiunt, *fac. Schulz. q. pract. 6. D. Struv. tr. d. vind. priv. c. 1. aph. 22.*

VIII.

Forensis præ incolis rat. bonorū vectigalibus gravius oneratur.

Ubique ferè obtinet, ut exterorum bonis & mercibus graviora quàm subditorum imponantur vectigalia; præprimis verò illis, quorum indigentia nos non laboramus, vel quæ nobis magis ad voluptatem inserviunt, quàm necessitatē, quod quibusdam in locis Gallorum Italarumque noviter inventæ merces, utpote solum luxus cultui inservientes, satis persentiunt *add. Obrecht. secr. pol. 1.*

8. 4. 7. 16.

8.4. n. 16. *Relfensio. d. tr. c. 8. p. 149.* Dedit tamen hæc aggravatio vectigalis sæpius magna incommoda. Ita nuper in novellis de dato Antorf. den 15. Oct. anno 1668. accepimus, quod Don Stephano Gamarra coram Gubernat. Antorf. super imposito vectigali mercibus Hollandicis conquestus, & ni abrogaretur, minatus fuerit, Hollandos ex Belgo Hispan. venientibus mercibus duplicata imposituros vectigalia.

IX.

Forensis defraudans vectigal aut gabellam pœna commissi subicitur.

A præstatione vectigalis nullus in mundo, nisi specialiter privilegiatus, quales Bambergenses, Noriberg. & Wormatienses in nundinis Francofurt. esse tradit Horneck. *de Jure Postarum* est immunis. Eandem tamen immunitatem navibus adverfa tempestate, hostium piratarumque persequutione in portum aliquem delatis tribuunt, *Landens. d. fiseo q. 171. Marqu. d. tr. l. 2. c. 5. n. 6 l. 1. c. 15. n. 48. per text. l. fin. §. 8. n. d. vectigal.* Itaque communis hîc est Dd. sententia merces ob licitorum vectigalium fraudationem, & dolosam solutionis intermissionem *l. 8. l. 14. l. f. §. quot. w. d. t.* imò alias immunes ex non factâ professione (nautæ lettres de Charle partie ou bargausanne porrigunt) in commissum cadere *l. 4. §. 1. l. f. §. 3. n. d. t. Mascard. v. 1. concl. 835.* Fraudandi hunc animum ex ipsa intermissione dictorum præsumi non solum in indigena sed in forensi volunt Dd. quoniam ignorantia de re apud omnes gentes usitata, qualis est vectigalium solutio, crassa & affectata censetur, eò magis, quod debuisset vel potuisset mercator & auriga interrogando facile fieri de ea re certior, *Rosenth. defend. c. 5. concl. 37.* Communiter tamen admittunt, ut si modò ignorantia probabiliter appareat v. g. in vectigali novo & insolito, & quando forensis nunquam per hæc loca transit, cessare pœnam commissi, & duplum solum exigi, *Menoch. conf. 98. Rosenth. d. l. quamvis Baldus in l. leges C. d. legibus* his duobus casibus impunitam velint intermissam solutionem. Existimarem ego ex circumstantiis facti judicem prudentem in justa ignorantia ad absolutionem, in aliquali ad duplum, in affectata ad pœnam commissi procedere posse, *add. Quæz. de confisc. concl. 13. ampl. 82. Gail. l. 2. obs. 48. Peregrinus d. jur. fisci l. 6. r. 5.*

X. Tan-

Tandem ex legibus feudilibus hæc addenda differentia (add. Sect. I. §. 5.) quæ habetur II. F. 32.

Extraneus nõ potest esse testis in investitura de novo beneficio.

Dominus sc. sive ille sit Princeps, sive Marchio, sive Comes dum diversis personis diversa concedit feuda, multos vasallos sive fideles sibi acquirit. Hiq; convasalli inter se pares curiæ audiunt; qui verò nullum feudum ab illo Domino recognoscunt extranei. Parium curiæ præter illam, quod in casu, quo Dominus cum alio Vasallo super feudo, fidelitate vel investitura litigat, II. t. 16, 24. aut aliàs lis inter vasallos ad Dominum pertinet, *vid Rosenth. c. 3. concl. 3. D. Struv. Ex. feud. c. ult.* Judices existunt, prærogativã præ extraneis & hæc est in hoc Axiom. indicata, adeò ut factã investitura de novo beneficio absq; Vasallis, licet Dominus illam fateatur, vel de illa per breve testatum constet, non valeat II. f. 32. Fallit dictum (1.) quando Dominus nullos alios Vasallos habet, *Vult. d. f. l. i. c. 7. n. 30.* (2.) ubi fit investitura de veteri beneficio d. t. (3.) ubi absunt ita Vasalli, ut copia eorum nequeat haberi, vel propter longam distantiam loci vel aliud impedimentum; aliàs enim si haberi possunt, expectandi I. f. 26. j. 11. f. 33. *Rosenth. c. 12. concl. 17. aliter Vult. hic l. i. c. 7. n. 27.* (4.) si sunt incapaces, ut pupilli & mulieres &c. (5.) si Clericus investituram faciat I. f. 26. cui ne repugnet, II. f. 32. variæ à Dd. conciliationes adferuntur, *vid. Vult. Borch. d. f. c. 7. Hottoman. Giphan. d. f. 4. n. 36.* qui omnes diversimodè sentiunt. Præprimis autem placet Giphan. conciliatio, qui vocem PARITER ita accipit, ut extranei cum paribus simul & conjunctim adhiberi debeant, *add. Dn. Struv. d. l. c. 8. aph. 6.* ratio autem quare in veteri beneficio extranei; in novo non ita admittantur, traditur à *Sonsbeck. d. feud. P. 9. ex c. 1. §. idem. de not. feud.* quod tamen insufficiens videtur *Rosenthalio. c. 6. concl. 6. n. 3.*

Atque hæc de Jure Forensis ejusq; odio pro instituti ratione delibasse sufficiat. Crediderim interim, plura & fortè graviora restare, sed de illis ex hîc adductis facile judicium sumi poterit.

Tu, Honorande Lector, dictorum benevolum Te præbe Censorem & Vale!

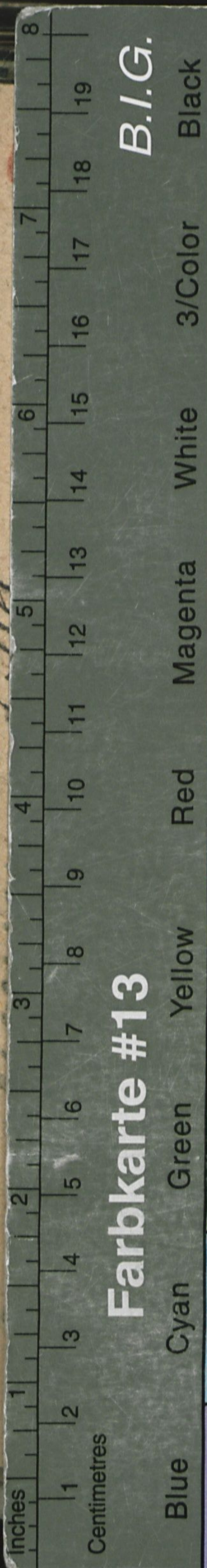
DEO TRIUNO SIT LAUS
SEMPITERNA.

(X2617988)

VD17

B.I.G.

Farbkarte #13

IO JURIDICA
GURALIS
DE
NSIBUS,

1669, 2

2/1

Quam
mentissimè Presidente
DULTU
orum Ordinis

TIOSO
N
TTORVM GISSENA
PRO
NTIA

ure Doctoratus Honores
ritè capessendi,
ROFESSORUM EXAMINI

mittit
STOPHORUS Limbach/
HANUS,

is ad diem   Februar:
istianæ Salutis
L X I X.

*****
S S Æ,
AMPELII, Academia Typog. Ordin.